

Nabożeństwo różańcowe w kościele

Przez cały miesiąc październik gromadzimy się na modlitwie różańcowej codziennie o godz. 17:15. W poniedziałki, środy i piątki różaniec prowadzi dzieci wraz z ks. Rafałem i katechetami.

Pielgrzymka do Rzymu na Jubileusz Rodzin

Zapraszamy na diecezjalną pielgrzymkę rodzin do Rzymu w Roku Jubileuszowym. Pielgrzymka odbędzie się od 27 maja do 1 czerwca 2025 roku. W programie: uroczystości Jubileuszu Rodzin, uroczysta Msza Św. z papieżem i m.in. nawiedzenie bazylik Rzymu i ważnych kościołów oraz spacer po Wiecznym Mieście.

Zapisy i szczegółowe informacje u ks. Roberta.

Nauki przed chrztem świętym

W każdy poniedziałek w godz. 19:00-19:30 w parafialnej poradni rodzinnej odbywają się spotkania dla rodziców, którzy pragną ochrzcić swoje dziecko oraz dla kandydatów na rodziców chrzestnych. Prosimy o zgłaszanie się do poradni przed przybyciem do kancelarii.

Poradnie przy kościele Świętej Rodziny:

Coach chrześcijański (tel. 887 887 206)

Mediacje pojednawcze (rodzinne, sąsiedzkie, cywilne) (tel. 502 223 310)

Doradztwo zawodowe (tel. 607 318 694)

Poradnia prawna (tel. 696 636 278)

Pomoc w żałobie (tel. 668 469 992)

Rzymskokatolicka Parafia Świętej Rodziny na Zaciszu

ul. Rozwadowska 9/11

03-628 Warszawa

tel. 22 679 07 53, tel. 668 809 795

kontakt@parafiaswrodziny.pl

www.parafiaswrodziny.pl

www.facebook.com/parafiaswrodziny

Nr konta parafialnego:

BANK PEKAO SA VI O W-WA

52 1240 1082 1111 0000 0428 0477

Kancelaria parafialna jest czynna:
w poniedziałki i piątki 18:30-20:00
we wtorki i czwartki 9:00-10:00
i 16:00-17:45

Redakcja gazetki parafialnej:

ks. Proboszcz Andrzej Mazański

Monika Nowosielska (str. angielska)

Katarzyna Pawlak

Wypominki za zmarłych

Zachęcamy, by zaopatrywać się w kartki, na których można zgłaszać wypominki za naszych bliskich zmarłych:

– **jednorazowe** - modlitwa 1 i 2 listopada

po Mszy Św. wieczornej

– **miesięczne** - codziennie przez cały listopad przed Mszą Św. wieczorną, sprawowaną w ich intencji

– **roczne** - każdy pierwszy poniedziałek miesiąca przez cały rok
Kartki znajdują się przy stoliku z czasopismami przy wyjściu z kościoła. Wypominki zgłaszamy w zakrystii lub kancelarii.

Doradztwo zawodowe

Zapraszamy do poradni parafialnej na indywidualne spotkania osoby poszukujące pracy i zmagające się z różnymi rozterkami na swojej ścieżce zawodowej. W poradni będzie można skorzystać z pomocy w napisaniu CV i w przygotowaniach do rozmów rekrutacyjnych, a także omówić trudne sytuacje w pracy takie jak mobbing czy wypalenie.

Na spotkanie z doradcą zawodowym i trenerem umiejętności społecznych można się umówić telefonicznie 607 318 694.

Zapraszamy małżeństwa i narzeczonych do Parafialnego Ośrodka Formacji Rodziny na spotkania i konsultacje:

poniedziałki w godz. 18:00-21:00
(tel. 665 807 834)

Msze Święte w kościele Świętej Rodziny na Zaciszu:

w niedziele: 7:00, 9:00, 10:30 (dla dzieci), 12:00, 18:00

(II i IV niedziela miesiąca o godz. 13:00 z sakramentem Chrztu św.)

w dni powszednie: 6:30, 8:00, 18:00.

Nabożeństwa w ciągu tygodnia:

Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy - środa godz. 18:00.

Następnie Msza Św. w intencjach zbiorowych.

Adoracja Najświętszego Sakramentu - czwartek godz. 16:00-18:00

i po Mszy Św. do godz. 20:00.

Godzinki ku czci Najświętszej Maryi Panny - niedziela godz. 8:00.

Nabożeństwa w ciągu miesiąca:

Pierwsze Soboty Miesiąca - godz. 6:30 Msza Św. wynagradzająca, a po niej różaniec, rozważania fatimskie i spotkanie kółek w domu parafialnym.

Adoracja Najświętszego Sakramentu - I niedziela miesiąca godz. 16:00.

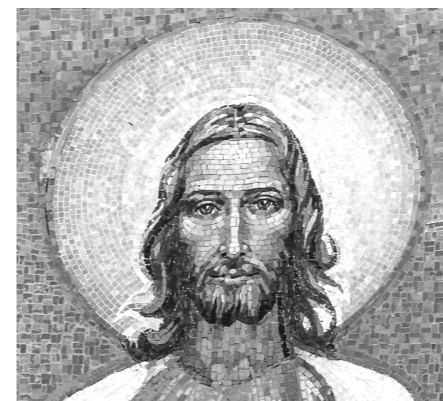
Nieszpory - I niedziela miesiąca, godz. 17:30.

Nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego - II piątek miesiąca, godz. 15:00.

Po nabożeństwie Msza Św. w intencjach zbiorowych.

Msza Święta za zmarłych poleconych Panu Bogu w wypominkach rocznych

- I poniedziałek miesiąca, godz. 18:00. Wypominki od godz. 17:15.

„Bo kto pełni wolę Ojca mojego, który jest w niebie, ten mi jest bratem, siostrą i matką.” Mt 12, 50

Rodzina

na Zaciszu

Rady parafialne w naszej parafii

6 października 2024 r. odbyło się w naszym kościele parafialnym uroczyste ślubowanie nowych członków Rady Duszpasterskiej i członków Rady Ekonomicznej. Powołanie rad odbyło się zgodnie z przepisami zawartymi w statutach zatwierdzonych przez Ordynariusza Diecezji Warszawsko-Praskiej. Do zespołu Duszpasterskiej Rady Parafialnej zostało powołanych 22 osoby, a do zespołu Ekonomicznej Rady Parafialnej powołano 8 parafian.

proboszcza ks. Henryka Drelinga, który zaprosił do współpracy pierwsze osoby. Podczas spotkań omawiane były bieżące potrzeby wspólnoty parafialnej, a także rozeznawano znaki czasu dla podejmowanych działań duszpasterskich (były to jeszcze przecież lata po ogłoszeniu Stanu Wojennego i okres trwających represji Kościoła w Polsce).

Krótką historią rad parafialnych w naszej wspólnocie parafialnej

Praca osób świeckich i ich zaangażowanie w życie Kościoła jest obowiązkiem chrześcijan określonym wręcz przez świętego Jana Pawła II w nowym punkcie 5 przykazań kościelnych: „Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła” (2002 r.). A przecież historia chrześcijaństwa już od samego początku opisanego barwnie w Dziejach Apostolskich, pokazuje, że sprawy Kościoła nie były jedynie obowiązkiem pierwszych kapłanów czyli Apostołów, ale angażowały wszystkich chrześcijan (np. powołanie 7 diakonów, służba Lidii w Filipinach).

Jak dobrze wiemy, historia powstania i rozwoju naszej parafii jest ściśle związana z zaangażowaniem wielu osób świeckich, które z determinacją zabiegały o powołanie parafii na Zaciszu i budowę pierwszej tymczasowej świątyni w latach 40-tych ubiegłego wieku. Pierwsza oficjalna Rada Parafialna została stworzona w latach osiemdziesiątych przez ówczesnego

Kolejny zespół Rady Parafialnej powołał ponad piętnaście lat temu ks. proboszcz Andrzej Mazański zapraszając na spotkania przedstawicieli wspólnot i parafian zaangażowanych w różne bieżące projekty duszpasterskie. Na bazie tego zespołu powstała oficjalnie zaprzysiężona Duszpasterska Rada Parafialna, działająca zgodnie z dekretem Arcybiskupa Henryka Hosera (2011 r.). Owocem współpracy Duszpasterzy z przedstawicielami wspólnot parafialnych jest przygotowywanie różnych akcji duszpasterskich w roku liturgicznym.

Pielgrzymka do Francji

Jednym z moich wspomnień z dzieciństwa, które noszę głęboko w sercu jest pielgrzymka dzieci pierwszokomunijnych na Jasną Górę, którą odbyliśmy w ramach podziękowania za dar przystąpienia do tego sakramentu. To była moja pierwsza pielgrzymka autokarowa, na którą pojechałam razem z babcią. Bardzo dobrze wspominałam ten czas i mimo, że nie mam żadnego zdjęcia z tego wyjazdu, to mam parę wspomnień, które zamieszkały na stałe w mojej pamięci.

Jako rodzice chcieliśmy takiego owocnego czasu i pięknych wspomnień dla naszej córki, która w tym roku przystąpiła do I Komunii Świętej. Dlatego, gdy tylko usłyszeliśmy o pielgrzymce organizowanej przez ks. Waclawa do Francji, do miejsc nieznanymi, cudami słynących, postanowiliśmy się zapisać wraz z mężem i córką. Pielgrzymka trwała od 26 września do 1 października 2024 r. Był to piękny czas, który nas bardzo zbliżył do siebie i zostawił wspomnienia na całe życie.

Do Paryża dotarliśmy samolotem, a na miejscu czekał już na nas autokar, którym mieliśmy się przemieszczać przez najbliższe sześć dni. I okazało się, że czas spędzony w autokarze miał szczególny wymiar, był umacniający i wykorzystany na budowanie relacji ze współpasażerami, na modlitwę, na słowo kierowane do nas przez ks. Waclawa, a także na słuchanie opowieści pani przewodnik czy też zwyczajnie, na odpoczynek. Szczególnie chciałabym tu wspomnieć panią przewodnik Milenę, którą Pan Bóg nam podarował na czas pielgrzymki. Pani Milena, mieszkająca od kilkudziesięciu lat we Francji, przybliżyła nam nie tylko historię i kulturę tego kraju, ale też mówiła o aktualnych nastrojach społecznych, politycznych czy też zmianach, jakie następują w narodzie. Dzieliła się swoją wiedzą w sposób niezwykle ciekawy, zaangażowany i uduchowiony.

Mont-Saint-Michel

Miejsca, które zwiedzaliśmy to były przede wszystkim zamki i sanktuaria znajdujące się w północnej Francji. Zachwycające budowle, których piękno trudno jest oddać słowami. Mieliśmy m.in. okazję zwiedzić zamek Montresor, który od 150 lat znajduje się w rękach polskiej rodziny Reyów (kiedyś Branickich). Oprowadziła nas po nim niezwykle ciepła i sympatyczna pani Anna, spadkobierczyni zamku. Ogromne wrażenie zrobił na nas klasztor na niewielkiej wyspie Mont Saint Michel, gdzie według tradycji objawił się Michał Archanioł, prosząc o zbudowanie kościoła na skale. Architektura sanktuarium oraz widowiskowe przyptywy i odpływy powodują, że jest to jedna z najchętniej zwiedzanych atrakcji turystycznych we Francji. W kolejnych dniach zachwycaliśmy się katedrą Notre Dame w Chartres oraz jej przepięknymi witrażami, a także nekropolią królów Francji - Bazyliką w Saint Denis, poznając też smutną historię tego miejsca.

Ciało św. Teresy z Lisieux

Niedziela w czasie naszego wyjazdu przypadła na dzień wizyty u św. Teresy w Lisieux. Ta święta jest ogromnym błogosławieństwem na nasze czasy ze swoim przykładem wierności w dążeniu do nieba małymi krokami i zaufaniem Panu Bogu. Nawiedzenie Bazyliki św. Teresy było zarówno uczcą duchową jak i wizualną, którą każdy z nas pewnie długo będzie nosił w swoim sercu.

Każdy z nas ma pewnie świętych, którzy są mu szczególnie bliscy. W naszym małżeństwie są to święci małżonkowie Zelia i Ludwik Martin, rodzice św. Teresy. Ich podobizny możemy oglądać na jednej z mozaik znajdujących się w naszym kościele parafialnym. Małżonkowie Ci, potraktowali małżeństwo i rodzicielstwo jako swoje powołanie do świętości. Nieobce im były cierpienia, doświadczali codziennych trudów związanych z wychowywaniem dzieci, a przy tym podporządkowywali się woli Bożej.

Catechism of the Catholic Church THE COMMUNION OF THE CHURCH OF HEAVEN AND EARTH

II. The Communion of the Church of Heaven and Earth

954 *The three states of the Church.* "When the Lord comes in glory, and all his angels with him, death will be no more and all things will be subject to him. But at the present time some of his disciples are pilgrims on earth. Others have died and are being purified, while still others are in glory, contemplating 'in full light, God himself triune and one, exactly as he is'."⁴⁹⁰

All of us, however, in varying degrees and in different ways share in the same charity towards God and our neighbours, and we all sing the one hymn of glory to our God. All, indeed, who are of Christ and who have his Spirit form one Church and in Christ cleave together.⁴⁹¹

955 *"So it is that the union of the wayfarers with the brethren who sleep in the peace of Christ* is in no way interrupted, but on the contrary, according to the constant faith of the Church, this union is reinforced by an exchange of spiritual goods."⁴⁹²

956 *The intercession of the saints.* "Being more closely united to Christ, those who dwell in heaven fix the whole Church more firmly in holiness.... They do not cease to intercede with the Father for us, as they proffer the merits which they acquired on earth through the one mediator between God and men, Christ Jesus.... So by their fraternal concern is our weakness greatly helped."⁴⁹³

Do not weep, for I shall be more useful to you after my death and I shall help you then more effectively than during my life.⁴⁹⁴ I want to spend my heaven in doing good on earth.⁴⁹⁵

957 *Communion with the saints.* "It is not merely by the title of example that we cherish the memory of those in heaven; we seek, rather, that by this devotion to the exercise of fraternal charity the union of the whole Church in the Spirit may be strengthened. Exactly as Christian communion among our fellow pilgrims brings us closer to Christ, so our communion with the saints joins us to Christ, from whom as from its fountain and head issues all grace, and the life of the People of God itself."⁴⁹⁶

We worship Christ as God's Son; we love the martyrs as the Lord's disciples and imitators, and rightly so because of their matchless devotion towards their king and master. May we also be their companions and fellow disciples!⁴⁹⁷

958 *Communion with the dead.* "In full consciousness of this communion of the whole Mystical Body of Jesus Christ, the Church in its pilgrim members, from the very earliest days of the Christian religion, has honored with great respect the memory of the dead; and 'because it is a holy and a wholesome thought to pray for the dead that they may be loosed from their sins' she offers her suffrages for them."⁴⁹⁸ Our prayer for them is capable not only of helping them, but also of making their intercession for us effective.

959 *In the one family of God.* "For if we continue to love one another and to join in praising the Most Holy Trinity - all of us who are sons of God and form one family in Christ - we will be faithful to the deepest vocation of the Church."⁴⁹⁹

https://www.vatican.va/archive/ENG0015/_INDEX.HTM

II. Komunia Kościoła w niebie i na ziemi

954 *Trzy stany w Kościele.* "Dopóki Pan nie przyjdzie w majestacie swoim, a wraz z Nim wszyscy aniołowie, dopóki po zniszczeniu śmierci wszystko nie zostanie Mu poddane, jedni spośród Jego uczniów pielgrzymują na ziemi, inni, dokonawszy żywota, poddają się oczyszczeniu, jeszcze inni zażywają chwały, widząc <<wyraźnie samego Boga troistego i jedynego, jako jest>>"⁴⁷².

Wszyscy jednak, w różnym stopniu i w rozmaity sposób, złączeni jesteśmy wzajemnie w tej samej miłości Boga i bliźniego i ten sam hymn chwały śpiewamy Bogu naszemu. Wszyscy bowiem, którzy należą do Chrystusa, mając Jego Ducha, zrastają się w jeden Kościół i zespalają się wzajemnie ze sobą w Chrystusie.⁴⁷³

955 *"Łączność pielgrzymów z braćmi, którzy zasnęli w pokoju Chrystusowym,* bynajmniej nie ustaje; przeciwnie, według nieustannej wiary Kościoła umacnia się jeszcze dzięki wzajemnemu udzielaniu sobie dóbr duchowych"⁴⁷⁴.

956 *Wstawiennictwo świętych.* "Ponieważ mieszkańcy nieba, będąc głębiej zjednoczeni z Chrystusem, jeszcze mocniej utwierdzają cały Kościół w świętości... nieustannie wstawiają się za nas u Ojca, ofiarując Mu zasługi, które przez jedynego Pośrednika między Bogiem i ludźmi, Jezusa Chrystusa, zdobyli na ziemi... Ich przeto troska braterska wspomaga wydatnie słabość naszą"⁴⁷⁵.

Nie płaczcie, będziecie mieli ze mnie większy pożytek i będę wam skuteczniej pomagał niż za życia.⁴⁷⁶

Przejdę do mojego nieba, by czynić dobrze na ziemi.⁴⁷⁷

957 *Komunia ze świętymi.* "Nie tylko jednak ze względu na sam ich przykład czcimy mieszkańców nieba, ale bardziej jeszcze dlatego, żeby umacniała się jedność całego Kościoła w Duchu przez praktykowanie braterskiej miłości. Bo jak wzajemna łączność chrześcijańska między pielgrzymami prowadzi nas bliżej Chrystusa, tak obcowanie ze świętymi łączy nas z Chrystusem, z którego, niby ze Źródła i Głowy, wypływa wszelka łaska i życie Ludu Bożego"⁴⁷⁸.

Składamy hołd (Chrystusowi) w naszej adoracji, gdyż jest Synem Bożym, męczenników zaś kochamy jako uczniów i naśladowców Pana, a to jest rzeczą słuszną, gdyż w niezrównanym stopniu oddali się oni na służbę swojemu Królowi i Mistrzowi. Obyśmy również i my mogli stać się ich towarzyszami i współuczniakami.⁴⁷⁹

958 *Komunia ze zmarłymi.* "Uznając w pełni tę wspólnotę całego Mistycznego Ciała Jezusa Chrystusa, Kościół pielgrzymów od zarania religii chrześcijańskiej czcił z wielkim pietyzmem pamięć zmarłych, a <<ponieważ święta i zbawienna jest myśl modlić się za umarłych, aby byli od grzechów uwolnieni>> (2 Mch 12, 45), także modły za nich ofiarowywał"⁴⁸⁰. Nasza modlitwa za zmarłych nie tylko może im pomóc, lecz także sprawia, że staje się skuteczne ich wstawiennictwo za nami.

959 *W jednej rodzinie Bożej.* "Wszyscy, którzy jesteśmy synami Bożymi i stanowimy jedną rodzinę w Chrystusie, gdy łączymy się ze sobą we wzajemnej miłości i w jednej chwale Trójcy Przenajświętszej, odpowiadamy najgłębszemu powołaniu Kościoła"⁴⁸¹.

Przepis

Dzień dobry, nazywam się Wesoły Ryjek. Dziś do przedszkola zaprowadziła mnie babcia. I tak jakoś się zdarzyło, że potem cały dzień myślałem, skąd się biorą babcie. A może jest na nie jakiś przepis? Moja babcia jest świetna i dlatego chciałbym, żeby na świecie było jak najwięcej babć. Wtedy dla wszystkich by starczyło, nie tak jak teraz. Na przykład mój kolega Zakręcony Ogonek w ogóle nie ma babci. Podobno kiedyś miał, ale to było tak dawno, że już jej nawet nie pamięta. Sam mi o tym powiedział.

- To niesprawiedliwe! - zawołałem.

Uważam, że babcię powinno się mieć stale, a nie tylko wtedy kiedy jest się małym albo dużym, albo średnim. Stale. Gdy się tak nad tym zastanawiałem, coś mi przyszło do głowy.

- Proszę pani, a skąd się biorą babcie? - zapytałem.

Pani się roześmiała. Musiałem zrobić dziwną minę, bo pani zaraz mnie przytuliła.

- Przepraszam, Ryjku - powiedziała i poczochnęła mnie po głowie. - To ważne pytanie. Tak w skrócie, to babcie biorą się z mam. Hmm. A może raczej z wnuczków i wnuczek?

Teraz pani zrobiła dziwną minę i zakończyła:

- Wiesz, najlepiej zapytaj swojej babci.

Pomyślałem, że to dobry pomysł i choć lubię moje przedszkole, to nie mogłem się doczekać, kiedy mnie ktoś odbierze. Nie wiedziałem, kto to będzie, bo choć przyprowadziła mnie babcia, to czasem odbiera mnie mama, czasem tata, czasem dziadek, a czasem...

- Babcia! - zawołałem w szatni, bo właśnie babcia przyszła po mnie dzisiaj. - Ale się cieszę!

- Ja też się cieszę, Ryjku - powiedziała babcia. - Nie widzieliśmy się od samego rana. Czy coś się stało?

- Bbbby! - odpowiedziałem niewyraźnie.

To dlatego, że babcia okręciła mi ryjek szalikiem. Kiedy udało mi się odkręcić ryjek, mogłem wreszcie zadać moje pytanie.

- Babciu, czy powiesz mi, jaki jest przepis na babcię?

Babcia przyjrzała mi się uważnie.

- Wiesz, Ryjku, jakby ci powiedzieć... A dlaczego pytasz?

Potałem ryjek.

- Bo jak poznam ten przepis, to go dam Zakręconemu Ogonkowi. I wtedy on też będzie miał babcię!

Dziś dowiedziałem się, że babci nie da się zrobić według przepisu, jak na przykład naleśniki z konfiturą. Ale babcią - tak jak naleśnikami - można się podzielić. Wyobraźcie sobie, że moja babcia zaprosiła jutro na podwieczorek mnie i Zakręconego Ogonka. Pewnie, że to nie to samo co mieć babcię stale, ale taka babcia na trochę to o wiele więcej niż nic!

Wojciech Widlak

cd. ze str. 2 - Pielgrzymka do Francji

To tacy bliscy nam święci, dlatego szczególnie wspominam czas modlitwy przy ich relikwiach złożonych w pięknym nagrobku, na którym u stóp krzyża znajdują się splecione obrączki.

Ku ogromnej radości naszej córki w czasie tego wyjazdu znalazł się też krótki czas na zwiedzenie Paryża. Pielgrzymkę zakończyliśmy wizytą w Kaplicy Cudownego Medalika.

Bogu niech będą dzięki za piękny czas pielgrzymki!

Justyna

Zapraszamy na

BAL

WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

31.10.2024

"Święty, mój przyjaciel"

- ▶ 18.00 Msza Święta w kościele
- ▶ Radosny pochód ulicami naszej parafii
- ▶ Zabawa taneczna dla dzieci i młodzieży w domu parafialnym
- ▶ Poczestunek
- ▶ Konkurs na najpiękniejszy strój świętego

Zapisy w zakrystii

PARAFIA ŚWIĘTEJ RODZINY
ul. Rozwadowska 9/11, Warszawa

cd. ze str. 1 - Rady parafialne w naszej parafii

Nowe statuty rad parafialnych

W ramach prac zespołów synodalnych w ostatnich dwóch latach w Diecezji Warszawsko-Praskiej podjęto decyzję o przygotowaniu nowych zasad współpracy Duszpasterzy z Radami Parafialnymi. Duch synodalności pobudził świadomość wielu chrześcijan do większej współodpowiedzialności za Kościół zarówno w wymiarze duchowym, ewangelizacyjnym jak i ekonomicznym. Aby rozdzielić dwa obszary funkcjonowania parafii ustalono powołanie dwóch niezależnych rad parafialnych: ekonomicznej i duszpasterskiej, tak by kompetencje jej poszczególnych członków w sposób bardziej dedykowany służyły potrzebom lokalnych wspólnot parafialnych. Na ten moment obie rozpoczynające swoją posługę rady parafialne to prawie 30 osób z różnych grup duszpasterskich, żyjących w różnych stanach powołania, a także w różnym wieku (od 18 do 75 lat). Daje to możliwość naszym Duszpasterzom rozpoznawania znaków czasu przy podejmowaniu planów działalności ewangelizacyjnej, wydatkowania funduszy parafialnych, a także odpowiadania na potrzeby zaciszkańskiej wspólnoty chrześcijan. Każdy z nas wnosi swój wkład w życie wspólnoty poprzez udział w wydarzeniach liturgicznych, akcjach apostołskich, charytatywnych czy wspólnototwórczych (jak chociażby festyn, bal czy pielgrzymki). Współpraca świeckich z kapłanami pogłębia jedność w Kościele i służy umocnieniu naszej wiary i realizacji powszechnej misji głoszenia Ewangelii wśród siebie nawzajem i w świecie, do którego Chrystus na co dzień posyła.

Polecamy modlitwie naszą rodzinę parafialną i osoby powołane do szczególnych posług na rzecz parafii.

Marta

Uwielbienie

Zapraszamy w niedzielę
3 listopada 2024 r. o godz. 18:00

na Mszę Świętą,
a po niej o 19:00 na adorację
Najświętszego Sakramentu i uwielbienie.

Przyjdź do kościoła Świętej Rodziny.

Wspólnie będziemy
oddawać Bogu chwałę!

Maryja - Tron Boga

W pierwszym odcinku cyklu o przedstawieniach Matki Bożej w sztuce chrześcijańskiej omówiłem Jej najstarsze wizerunki w postaci ikon, fresków, tkanin oraz płaskorzeźb. Wędrując drogami św. Jakuba Starszego po Francji i Hiszpanii często spotykamy stare romańskie figury przedstawiające Maryję na tronie i Chrystusa-Dzieciątka siedzącego na Jej kolanach. Zwykle pochodzą z XI-XIII w. Na francuskich i hiszpańskich Drogach św. Jakuba spotyka się je setkami. Jedne z nich są w bogatych wnętrzach katedr i bazylik, inne stanowią jedyną ozdobę ubogich romańskich kościółków wiejskich. Otoczone są czią wiernych, noszone w procesjach, ale coraz częściej ochronione w muzeach, zwłaszcza diecezjalnych. Stanowią grupę przedstawień maryjnych zwanych Madonnami Romańskimi (*Virges Romanes, Virgenes Medieuales, Vierges Noires*). Wśród historyków sztuki rzeźby te zwykle określane są, jako *Sedes Sapientiae* (*Stolica Mądrości*). Wcześniej zwane były - *Thronus Dei* (*Tron Boga*). Oba określenia występują we wczesnochrześcijańskiej literaturze na terenie wszystkich pięciu starożytnych patriarchatów.

Termin *Thronus Dei* (Tronu Boga) nawiązuje do trzech fragmentów Pisma Świętego. Pierwszy to opis tronu króla Salomona: „Następnie król sporządził wielki tron z kości słoniowej, który wyłożył szczerem złotem. Tron miał sześć stopni i owalny szczyt z tyłu oraz poręczę po obu stronach siedzenia, a przy poręczach stały dwa lwy. Na sześciu stopniach stało tam po obu stronach dwanaście lwów” (1 Krl 10, 18-19). Drugi jest opisem tronu w widzeniu Izajasza: „...ujrzałem Pana, siedzącego na wysokim i wyniosłym tronie, a tren Jego szaty wypełniał świątynię. Serafimy stały ponad Nim...” (Iz 6, 1-2). Trzeci dotyczy fragmentu Księgi Ezechiela: „Ponad sklepieniem, które było nad ich głowami, było coś, co miało wygląd szafiru, a miało kształt tronu, a na nim jakby zarys postaci człowieka” (Ez 1, 26).

Po zakończeniu sporu chrystologicznego na Soborze Efeskim w 431 r., nadano Maryi tytuł Theotokos - Matka Boga. Oczywistym wydaje się, że dla oddania wielkiej roli, jaką spełniła nosząc w swym łonie Jezusa, było porównanie Jej do pięknego tronu, godnego, by zasiadał na nim sam Bóg. Piękne teksty średnio-wiecznych autorów z różnych kościołów chrześcijańskich przypisują Matce Bożej rolę Tronu Bożego.

Św. Efrem Syryjczyk (zm. 373 r.) w *Homilia*, w części 5: *Ku chwale Bożej Rodzicielki Dziewicy Maryi* w poetyckim uniesieniu mówi: „Witaj, **tronie chwalebny** naszego Stworzyciela!”.

Św. German (patriarcha Konstantynopola zm. 734): - *Homilia* (1) na *Ofiarowanie Najświętszej Maryi Panny*: „Witaj **święty tronie Boży!**”; - *Homilia na Zwiastowanie Najświętszej Maryi Panny*: „Witaj łaski pełna, **wyniosły i wzniosły tronie Stwórcy wszechrzeczy i Odkupiciela**, obejmującego ręką wszystko na niebie i na ziemi!”;

- *Hymn do Bogarodzicy*: „Pasterze i nauczyciele, chwalmymy razem - Najświętszą Matkę dobrego Pasterza ... **wspaniały tron Pana...**”.

Św. Roman Piewca (2 poł. VI w. prezbiter w Konstantynopolu, twórca ponad 1000 hymnów maryjnych) lub **św. Sergiusz** (patriarcha Konstantynopola zm. 658 r.) lub **św. Jerzy** z Pizydii (z VI/VII w.) uważani są za twórców jednej z najpiękniejszych, do dziś śpiewanych modlitw do Maryi - Akatystu. W 1 ikosie Akatystu śpiewa się wezwanie: „Witaj, Ty **jestes tronie Króla!**”.

Kosma Jerozolimski, mnich z klasztoru św. Saby k/Jerozolimy, biskup Majumy (VIII w.), w *Pieśni na Ofiarowanie Pańskie* - w usta Symeona wkłada słowa: „Ciesz się Czcigodna, **jak tron obejmująca Boga**, Pana niezachodzącego światła i pokoju!”.

Św. Tarazjusz, patriarcha Konstantynopola (zm. 806 r.) obrońca kultu ikon z okresu ikonoklazmu: - *Homilia na Ofiarowanie NMP*, w rozdz. 12: „Jakim więc imieniem nazwiemy Maryję?... Czy **tronem?** Rzeczywiście, Tego, który niewidzialnie króluje na ojcowskim tronie, w Duchu Świętym opisanego w swym łonie przyjęła”.

Kosma Westitor – poeta na dworze cesarskim w Konstantynopolu (pocz. IX w.): w *Kanonie na Poczucie Najświętszej Maryi Panny* napisał: „**Ognisty tron Boży**, Anno, przez Boga powołana, powstał w twym łonie, na którym spoczął i zniósł trudy wszystkich, i rozlał na ziemi czystą wiedzę Bożą”.

Św. Piotr Damiani (zm. w 1072 r., włoski eremita, biskup Ostii, doktor Kościoła) w 7 rozdz. *Homilii na narodzenie Najświętszej Maryi Panny* mówi: „Oto nieskalana i chwalebna Dziewica Maryja... **Tron Boga**, stolica boskości, pałac wiecznego Króla, skarbiec bogactw za wzór jest nam postawiony”.

Anonimowy autor z wieków średnich pozostawił pełne poetyckich uniesień dzieło *Korona Dziewicy*. **cd. na str. 5**

Tytuł ten nawiązuje do Księgi Syrycha (Syr 45, 12): „Witaj, prawdziwe zbawienie wiernych, **tronie i stolico miłosierdzia!**”; „Tyś **tronem mądrości**, ... przybytkiem Trójcy, **królewskim tronem**; „Witaj, **tronie majestatu!**”; „Nasz Salomon, Chrystus, król pokoju, wyjątkowa mądrość, godny miłości dla sławy i potęgi, **sporządził sobie tron, mianowicie Twe łono**, w którym spoczął ów niewypowiedziany majestat. Byłaś Maryjo, **tronem z kości słoniowej**, ... byłaś lśniącą białą, ... sześć **stopni tronu** to sześć uczynków miłosiernych, ... byłaś ich pełna. Dwie **ręce tronu** obejmujące to dwa rodzaje życia, mianowicie czynne i kontemplacyjne.”

Oficjum śpiewane w kościele koptyjskim pochodzi z V wieku. W jego psali na miesiąc Kyhak jest wezwanie: „Witaj **Tronie Chrystusa**, naszego Pana, Zbawiciela świata”.

Anonimowy poeta etiopski w *Pieśni Chwały* na wtorek głosi: „Stałaś się **tronem Króla**, którego podtrzymują cherubini”. Inny **etiopski poeta** – w pieśni *Wizerunek Maryi*:

„Maryjo Dziewico, **tronie z kamienia alabastru**, w czasie wygnania grzeszników, z ziemi wielkiej Paschy, weź mnie do siebie w niewolę, abym był Twoim łupem”.

Zachariasz Katolikos (877 r.) patriarcha Armenii, teolog i kaznodzieja w *Homilii na Zwiastowanie Najświętszej Maryi Panny*: „Raduj się błogosławiona Theotokos, Ty bowiem zamkasz dziś w swym łonie Tego, którego **tron cherubinów** nie utrzyma...”

Liturgia kościoła prawosławnego: w oficjum Zwiastowania NMP w wersecie Kasji w Wielkich Nieszporach śpiewa się: „Raduj się **Tronie ognisty**, sławniejszy od rydwanu cherubinów”; zaś w oficjum Zaśnięcia Najświętszej Bogurodzicy w Jutrznii: „zaprawdę, Ciebie jako, ... **tron słowa życia!**”.

Św. Grzegorz Palamas (1296-1359) arcybiskup Tessaloniki, wielki głosiciel hezychazmu, w homilii na uroczystość Zaśnięcia NMP mówi o Maryi: „Ona naprawdę jest **Jego Tronem**, a tam gdzie zasiada król, tam też stoi jego tron”.

Mikołaj Kabasilas (zm. 1371 r.) arcybiskup Tessaloniki, zwolennik hezychazmu, w homilii na uroczystość Zaśnięcia NMP: „Dlatego prorok widział Dziewicę w obrazie **Tronu Bożego**, który był - wysoki i wyniosły (Iz 6, 1); cherubinów zaś widział jako otaczających ten Tron; i nie po prostu otaczali oni Tron, lecz ze czią i strachem nie ośmielili się nawet spoglądać nań”.

Św. Bernard (1090-1153) rolę Matki Bożej w historii Zbawienia określił w słowach - W Niej i przez Nią **ustanowił sobie tron**.

Św. Albert Wielki (1200-1280) – w dziele *O naturze dobra* (ok. 1243 r.) napisał: „Z kolei radością Tronów jest to, że pan zasiada na nich w swoim Majestacie i dokonuje swoich sądów. Żadnemu jednak z Tronów nie było dane w taki sposób przyjąć Pana, żeby zjednoczył On w sobie wziętą z niego naturę Tronu. Takim **Tronem** było tylko łono Błogosławionej Dziewicy”.

Humbert z Romans (ok. 1199-1277) przełożony generalny dominikanów w latach 1254-1263 tak wyjaśnia zwyczaj dominikański śpiewania hymnu *Witaj Królowo* po komplecie: „Powiada Paweł w Hbr 4, 16: „Przybliżmy się z ufnością do **tronu łaski!**”. Otóż Ona jest **tronem łaski Bożej**, albowiem z Niej wychodzą ku ludziom rozliczne łaski. Jak bowiem tronem sędziowskim nazywamy miejsce, z którego sprawowany jest sąd, tak Ona słusznie nazywa się **Tronem łaski**, bo z Niej wychodzi łaska”.

Bł. Jakub de Voragine (ok. 1229-1298), arcybiskup Genui (autor *Złotej księgi*, dwóch tomów kazań i in.) w *Tryptyku o Wniebowzięciu Bogurodzicy Dziewicy*: „Ona była **Tronem Bożym** i łozem Pana niebios i Namiotem Chrystusa”.

Z **klasztoru w Kells** pochodzi ewangeliarz z ok. 800 r. (obecnie w Dublinie w Trinity College Library), w którym do miniatury tronu Matki Bożej zastosowano tytuł **Thronus Sapientiae** – Tron Mądrości, jako Matki boskiego Logosu.

Określenie **Tron Boga** występuje w literaturze chrześcijańskiej w wiekach od IV do XIII na Wschodzie w Konstantynopolu, Jerozolimie,

Egipcie, Etiopii, Armenii, Grecji oraz na Zachodzie we Włoszech, Francji, Irlandii.

Oznacza boskie macierzyństwo Maryi. Dlatego pierwsze rzeźby Matki Bożej z Dzieciątkiem, które miały je symbolizować nazwano **Thronus Dei**.

Trójwymiarowe przedstawienie Maryi siedzącej na tronie i trzymającej Dzieciątka na kolanach pojawia się dopiero w VIII w. w kościele zachodnim. Wtedy to papież Grzegorz III (731-741) polecił wykonać taką figurę ze złota i ofiarował ją do bazyliki Santa Maria Maggiore w Rzymie. Podobną figurę z połączanego srebra dla tej bazyliki kazał wykonać papież Paschalis I (817-824). W X wieku w trzech ośrodkach: Essen, Paderborn i Conques, pojawiają się podobne figury tronu Maryi z Jezusem. Są rzeźbione w drewnie, pokrywane złotą blachą lub polichromowane. Popularyzację tego rodzaju figur przypisuje się biskupowi Clermont-Ferrand Stefanowi II (ok. 940-984) będącemu wcześniej opatem Conques. Nadmienić należy, że obie miejscowości znajdują się na średniowiecznych Drogach św. Jakuba. Conques leży na *Via Podiensis*, zaś Clermont-Ferrand na *Via Arvernia*. Figurka z Clermont-Ferrand szybko otoczona została kultem wiernych i pielgrzymów jakubowych. Jej liczne kopie powstawały prawdopodobnie rozstawione przez pielgrzymujących czcicieli św. Jakuba. Zwykle ich wielkość nie przekracza 100 cm, więc nawet jeden pielgrzym czy eremita mógł je przenosić nawet na większe odległości. Czasami w specjalnie wydrążonych wnękach z tyłu postaci Maryi umieszczano relikwie. Złotą blachę zastąpiono polichromią. By podkreślić królewską godność **Mather Dei** na Jej głowę nakładano korony wg rzymskiego najstarszego wzoru z kościoła Santa Maria Antiqua lub zgodnie z bizantyńską ikonografią otulano Jej głowę maforionem.

Jerzy

Dalsza część artykułu w następnym numerze gazетки.